

STAROSTA

Leszek Bajon

Projekt

**Uchwała Nr .../.../...
Rady Powiatu Słubickiego
z dnia**

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025 – 2029

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity – Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy program działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025 – 2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Słubickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie
do projektu uchwały Rady Powiatu Słubickiego
w sprawie przyjęcia Powiatowego programu działań
profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej
pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia
prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci
w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025 – 2029

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity – Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.), do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Projekt Programu został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach, jest zgodny z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych oraz powiatowym programem przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Słubickim poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Słubicach

Anna Gołębiowska

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr .../.../...
Rady Powiatu Słubickiego
z dnia

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
PROFILAKTYCZNYCH MAJĄCYCH NA CELU
UDZIELENIE SPECJALISTYCZNEJ POMOCY,
ZWŁASZCZA W ZAKRESIE PROMOWANIA
I WDROŻENIA PRAWIDŁOWYCH METOD
WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI
W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ
DOMOWĄ NA LATA 2025 – 2029**

SPIS TREŚCI

1. AKTY PRAWNE, MAJĄCE ISTOTNE ZNACZENIE W KONTEKŚCIE PROFILAKTYKI W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	3
2. PROFILAKTYKA JAKO NIEODŁĄCZNY ELEMENT SKUTECZNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	5
3. ZAŁOŻENIA PROGRAMU	5
4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA DO REALIZACJI	6
5. ADRESACI PROGRAMU	9
6. KOORDYNATOR ORAZ PARTNERZY PROGRAMU	10
7. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	10
8. SPOSÓB MONITOROWANIA I EWALUACJA PROGRAMU	11
9. PODSUMOWANIE	11

1. AKTY PRAWNE, MAJĄCE ISTOTNE ZNACZENIE W KONTEKŚCIE PROFILAKTYKI W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku wyraża przekonanie, że rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie. Wspomniana Konwencja uznaje, że dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Jednocześnie ma na uwadze, że dziecko ze względu na swoją niedojrzałość fizyczną oraz umysłową wymaga szczególnej opieki i troski.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku wskazuje, że Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej zobowiązane są do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją oraz że dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wskazuje, że pomoc społeczna jest tą dziedziną polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, czyniąc jednocześnie odpowiedzialnymi za organizację pomocy społecznej organy administracji rządowej i samorządowej wszystkich szczebli.

W dniu 9 czerwca 2011 roku uchwalono ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ze wskazaniem, iż akt przyjmuje się „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”. W ww. ustawie wyraźnie zaznaczono, iż obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku

o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity – Dz. U. z 2024 poz. 424 z późn. zm.), dalej także „ustawa”. Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej,
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

Powiatowy program działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025 – 2029 w Powiecie Słubickim został opracowany stosownie do zapisów art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje zasadniczo od 22 czerwca 2023 r.

Pomimo, że wszystkie dzieci mają prawo do szczególnej troski i pomocy, wyżej wymienione akty prawne wyróżniają te, które żyją w trudnych warunkach społecznych oraz ekonomicznych i do nich kierują szereg działań profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających. Natomiast samorządy wszystkich szczebli, w tym samorząd powiatowy powinny wspierać rodziców w działaniach na rzecz właściwego zabezpieczenia potrzeb dzieci, powinny tak kreować lokalną politykę społeczną i rodzinną, aby sprzyjała ona zapewnieniu w możliwie maksymalnym zakresie odpowiednich warunków życia i rozwoju dziecka.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Doświadczanie przemocy w domu stanowi często przyczynę powielania agresywnych zachowań w innych środowiskach. Badania wskazują na istotny związek pomiędzy dorastaniem w domu, w którym stosowano przemoc a bycie osobą stosującą przemoc lub osobą doznającą przemocy w dojrzałym związku.

Niniejszy Program działań profilaktycznych wynika m.in. z założeń Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2025 – 2029 i jest zgodny z celami ww. Programu.

2. PROFILAKTYKA JAKO NIEODŁĄCZNY ELEMENT SKUTECZNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Istotnym elementem każdego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest profilaktyka. W treści ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej element ten został ujęty w noweli z dnia 10 czerwca 2010r., która nakłada na powiat obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową.

W założeniu priorytetowym celem programu jest wdrożenie działań na płaszczyźnie profilaktycznej, które będą prowadzić do zwiększenia zakresu wiedzy mieszkańców powiatu, na temat zjawiska przemocy oraz sposobów skutecznej walki z nim. W sposób szczególny oddziaływania w ramach programu są skierowane do dzieci, młodzieży oraz ich rodziców. Konieczne zatem okazuje się podjęcie współpracy z przedstawicielami instytucji, realizującymi oddziaływania w zakresie edukacji oraz opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Współcześnie profilaktyka rozumiana jest jako ogół działań, prowadzących do zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia niepożądanych zachowań. W kontekście opracowanego Programu zakres tychże zachowań obejmuje stosowanie przemocy w środowisku domowym. Jak wynika z badań, najskuteczniejszą formą wdrożenia skutecznych działań, o charakterze profilaktycznym jest ich realizacja z uwzględnieniem zasady interdyscyplinarności /współpracy.

Co szczególnie istotne, działania profilaktyczne można realizować na trzech poziomach:

- profilaktyka pierwszorzędowa skierowana jest do grup niskiego ryzyka. Działaniami obejmuje się szerokie, niezdiagnozowane grupy odbiorców;
- profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grup zwiększonego ryzyka. Celem działań jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań generujących ryzyko;
- profilaktyka trzeciorzędowa adresowana jest do grup wysokiego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu.

3. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Pierwszym istotnym elementem przeciwdziałania przemocy domowej jest dostrzeżenie problemu, potraktowanie go jako poważnego źródła zagrożenia i cierpienia zarówno dziecka jak i rodziny. Kolejnym istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest profilaktyka, mająca na celu zwiększenie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy, a także metod przeciwdziałania temu zjawisku.

Podstawowym założeniem Programu będzie zwiększenie skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez zapewnienie wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy domowej a w szczególności dzieciom. Osoby doznające przemocy domowej powinny mieć zapewnioną profesjonalną i specjalistyczną pomoc, m.in. psychologiczną i prawną. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej będzie możliwe dzięki wzmocnieniu kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Kolejnym, ważnym założeniem Programu jest szeroko rozumiana profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz jej przyczyn i skutków poprzez poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym mieszkańców Powiatu Słubickiego, a także zainteresowanych służb. Ponadto istotne jest promowanie w Programie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych bez stosowania przemocy.

Najważniejszym zarówno celem, jak i założeniem niniejszego Programu jest niwelowanie zachowań negatywnych mogących powstać na wskutek doświadczanej przez dziecko przemocy domowej oraz zwiększenie świadomości rodziców pod których dzieci są opieką na temat przemocy domowej, ze szczególnym naciskiem na stosowanie przemocy wobec dzieci. Program pomoże również w zwiększeniu świadomości rodziców na temat potrzeb ich dzieci i odpowiedniej ochrony.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA DO REALIZACJI

Głównym celem programu jest realizacja działań o charakterze profilaktycznym, mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej i ograniczenie skali przemocy domowej.

Cele szczegółowe programu:

- 1) Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy domowej i poszerzenie wiedzy na temat jej skutków.
- 2) Kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży poprzez zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych.
- 3) Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich.
- 4) Stworzenie sprawnego systemu pomocy osobom i rodzinom zagrożonym przemocą domową.
- 5) Promowanie stylu życia wolnego od przemocy.

Cel szczegółowy 1:

Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy domowej i poszerzenie wiedzy na temat jej skutków

Zadania:	1) organizowanie konferencji dotyczących przemocy domowej dla przedstawicieli instytucji oraz służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; 2) organizacja lokalnych kampanii informacyjno – edukacyjnych dotyczących przemocy domowej; 3) rozpowszechnienie ulotek i plakatów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym dotyczących zjawiska przemocy; 4) prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych podczas spotkań, zebrań z rodzicami w szkołach; 5) zamieszczanie materiałów informacyjnych/edukacyjnych w mediach społecznościowych;
-----------------	--

Cele szczegółowy 2:

Kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży poprzez zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych

Zadania:	1) przeprowadzanie spotkań, pogadank z dziećmi i młodzieżą w szkołach na temat przemocy; informowanie dzieci i młodzieży o zagrożeniach płynących z przemocy domowej oraz sposobach jej przeciwdziałania; 2) organizowanie spektaklów profilaktycznych dla młodzieży w celu zapobiegania powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych; 3) ogłaszanie konkursów plastycznych dla dzieci i młodzieży związanych z problematyką przemocy domowej; 4) wspieranie programów profilaktycznych i edukacyjnych; 5) zapewnienie wsparcia dla dzieci i młodzieży mających problemy wychowawcze i edukacyjne; 6) możliwość korzystania z placówek wsparcia dziennego; 7) wzmacnianie kompetencji osobistych dzieci i młodzieży w zakresie umiejętności unikania zagrożeń związanych ze zjawiskiem przemocy;
-----------------	--

Cel szczegółowy 3:

Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich

Zadania:

- 1) rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin zwłaszcza w zakresie prawidłowych metod wychowawczych;
- 2) wspieranie rodziców w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 3) zapewnienie dostępności do specjalistycznych form pomocy tj. poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego i prawnego dla rodzin zagrożonych przemocą domową;
- 4) organizacja warsztatów dla rodziców wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zagrożonych przemocą domową;
- 5) monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową;

Cel szczegółowy 4:

Stworzenie sprawnego systemu pomocy osobom i rodzinom zagrożonym przemocą domową.

Zadania:

- 1) skoordynowana i kompleksowa pomoc ze strony wszystkich instytucji i organizacji działających na rzecz zapobiegania przemocy domowej – udział w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych;
- 2) podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej i jej przeciwdziałaniem poprzez udział w konferencjach, szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- 3) wymiana doświadczeń przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej poprzez organizowanie i udział w konferencjach na temat zjawiska przemocy domowej;
- 4) rozszerzanie współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 5) spotkania przedstawicieli instytucji, służb oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Powiatu Słubickiego, mające na celu opracowanie wspólnych metod działania;

	6) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, placówkach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie; 7) praca z rodzinami, w których występuje zagrożenie przemocą domową; 8) pomoc rodzinom w odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania; 9) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego;
<u>Cel szczegółowy 5:</u> Promowanie stylu życia wolnego od przemocy	
Zadania:	1) aktywizacja dzieci i młodzieży poprzez zachęcanie do uczestnictwa w proponowanych przez szkoły zajęciach pozalekcyjnych; 2) rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako alternatywy zachowań destrukcyjnych; 3) rozwój form spędzania czasu wolnego sprzyjający wzmocnieniu więzi rodzinnych; 4) organizowanie pikników rodzinnych i innych działań integracyjnych, zapewniając wspólne spędzanie czasu rodziców z dziećmi;

5. ADRESACI PROGRAMU

Adresaci programu:

Osoby i rodziny zagrożone oraz doznające przemocy domowej:

- dzieci,
- współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne,

oraz

- osoby stosujące przemoc domową,
- świadkowie przemocy domowej.

6. KOORDYNATOR ORAZ PARTNERZY PROGRAMU

Koordynator programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach

Partnerzy:

Instytucje zaangażowane w realizację Programu to m.in.:

- 1) Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu słubickiego,
- 2) Placówki wsparcia dziennego,
- 3) Komenda Powiatowa Policji w Słubicach,
- 4) Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- 5) Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 6) Sądy - Kuratorzy sądowi,
- 7) Placówki oświatowe,
- 8) Placówki służby zdrowia,
- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Słubicach,
- 10) Organizacje pozarządowe,
- 11) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Nasza Chata” w Słubicach,

Zakres działania i stopień zaangażowania:

- wymiana informacji dotyczących rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej,
- podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- współdziałanie w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych wynikających z przemocy domowej,
- stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

7. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- ✓ poprawa sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej,
- ✓ zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej,
- ✓ zwiększona świadomość społeczeństwa na temat zjawiska przemocy i sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwości uzyskania pomocy w związku z przemocą,
- ✓ poszerzenie wiedzy dotyczącej metod wychowawczych wobec dziecka, a w szczególności wpływu negatywnych i pozytywnych wzorców rodzicielskich na dziecko,
- ✓ zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,
- ✓ stworzenie sprawnego systemu pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy domowej.

8. SPOSÓB MONITOROWANIA I EWALUACJA PROGRAMU

Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb, inicjatyw i możliwości.

Monitoring i ewaluacja programu polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Realizacja Programu monitorowana będzie na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach, a efekty realizacji przedstawiane będą Radzie Powiatu Słubickiego w corocznym sprawozdaniu z działalności Centrum.

9. PODSUMOWANIE

Powiatowy program działań profilaktycznych zakłada tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla rodzin, w tym przede wszystkim dla rodzin doznających przemocy, jak również rodzin zagrożonych przemocą. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w Powiecie Słubickim poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach zagrożonych przemocą. Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy, jak również promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów szczegółowych konieczna będzie współpraca różnych instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami wspierają osoby i rodziny doświadczające przemocy domowej.

Zakładając, że realizacja niniejszego programu będzie stanowiła wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy domowej i będzie przebiegać wielopoziomowo we wszystkich instytucjach i organizacjach, oczekuje się, iż przyczyni się on do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenia zjawiska przemocy i towarzyszących mu innych zjawisk patologicznych oraz poprawy kondycji rodzin.

W lokalnym systemie działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy brać pod uwagę udział innych podmiotów i instytucji. Tak rozumiany program stanowi pełne i kompleksowe ujęcie systemu wsparcia i pomocy dla rodzin a zwłaszcza osób doznających przemocy domowej.